

Antopäivä: 1.7.2020	Voimaantulopäivä: 15.7.2020	Voimassa: toistaiseksi
Säädösperusta Laki liikenteen palveluista (320/2017) 107 §:n 5 momentti, 108 §:n 4 momentti, 109 §:n 3 momentti, 110 §:n 6 momentti		
Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään: Laki liikenteen palveluista (320/2017) 255 §, 264 §:n 2 momentti, 265 §		
Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö: -		
Muutostiedot: Kumoo määräyksen: Liikenteen turvallisuusviraston määräys laivaväen pätevyyksistä 28.6.2018 TRAFI/301394/03.04.01.00/2017		

Laivaväen pätevydet

Sisällys

1	Määritelmät	3
2	Pätevyyskirjan ja lisäpätevyystodistuksen hakeminen	3
2.1	Yleistä	3
2.2	Yhdistetyn lisäpätevyystodistuksen hakeminen	3
3	Pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen uusiminen	4
3.1	Uusiminen meripalvelun perusteella	4
3.2	Uusiminen meripalvelua vastaavien tehtävien perusteella	4
3.3	Uusiminen erityisen hyväksytyin kertauskoulutuksen perusteella	4
3.4	Yhdistetyn lisäpätevyystodistuksen uusiminen	4
4	Muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tai lisäpätevyystodistuksen tunnustaminen	5
5	Kansimiehen koulutus	5
6	Kalastusaluksella työskentelevän turvallisuuskoulutus	6
7	Yleinen ECDIS-koulutus ja tyyppikohtainen ECDIS-koulutus	6
8	Lisäkoulutus ja lisäpätevyudet	6
8.1	Kertauskoulutus hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen uusimiseksi	6
8.1.1	Kertauskoulutuksen korvaava koe	7
8.2	Kertauskoulutus pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen lisäpätevyystodistuksen uusimiseksi	7
8.2.1	Kertauskoulutuksen korvaava koe	8
8.3	Kertauskoulutus nopean valmiusveneen kuljettajan lisäpätevyystodistuksen uusimiseksi	8
8.3.1	Kertauskoulutuksen korvaava koe	8

8.4	Kertauskoulutus päällystön palokoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen uusimiseksi	8
8.4.1	Kertauskoulutuksen korvaava koe.....	9
8.5	Säiliöaluksen, IGF-aluksen ja polaarialueella liikennöivän aluksen laivaväen lisäpätevyudet	9
8.5.1	Yleistä	9
8.5.2	IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen hakeminen.....	9
8.5.3	Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäpätevyystodistuksen hakeminen.....	9
8.5.4	Säiliöaluksen, IGF-aluksen ja polaarialueella liikennöivän aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen hakeminen ETA-valtiossa annetun lisäpätevyystodistuksen perusteella	10
8.6	Kansainvälisen liikenteen suurnopeusaluksen laivaväen koulutus ja päällystön lisäpätevyystodistus	10
8.6.1	Yleistä	10
8.6.2	Suurnopeusaluksen laivaväen koulutus.....	10
8.7	Kansainvälisen liikenteen dynaamisesti kannatellun aluksen laivaväen koulutus ja päällystön lisäpätevyystodistus.....	11
8.7.1	Yleistä	11
8.7.2	Dynaamisesti kannatellun aluksen laivaväen koulutus	11
9	Siirtymäkauden järjestelyt	12
9.1	Lähiliikenteen päällikkökirja	12
9.2	Rajoitettu yliperämiehenkirja	12
9.3	Konepäällikönkirja alle 3000 kW:n konetehon aluksiin	12
10	Voimaantulo	13

1 Määritelmät

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

- 1) *MODUlla* (mobile offshore drilling unit) liikkuvaa porausyksikköä;
- 2) *öljynporauslautalla* merelle sijoitettua, paikallaan pysyvää porausyksikköä;
- 3) *STCW-F-yleissopimuksella* kalastusaluksen laivaväen koulutuksesta, pätevyyskirjoista ja vahdinpitosta vuonna 1995 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta;
- 4) *IMOn mallikurssi 1.33:lla* Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) julkaisemaa malli-kurssia "IMO Model Course 1.33. Safety of Fishing Operations – Support Level" (ISBN 978-92-801-4204-4);
- 5) *ECDISillä* (Electronic Chart Display and Information System, elektroninen merikartta- ja informaatiojärjestelmä) ruorimerkittyä painetun merikartan korvaavaa navigointijärjestelmää, jossa käytetään virallisia ENC-karttoja;
- 6) *suurnopeusalussäännöstöllä* suurnopeusalusten kansainvälistä turvallisuussäännöstöä, joka sisältyy IMOn meriturvallisuuskomitean 20 päivänä toukokuuta 1994 antamaan päätöslauselmaan MSC.36(63) sekä meriturvallisuuskomitean 5 päivänä joulukuuta 2000 antamaan päätöslauselmaan MSC.97(73) sekä niihin myöhemmin tehtyjä muutoksia;
- 7) *DSC-säännöstöllä* dynaamisesti kannatellun aluksen kansainvälistä turvallisuussäännöstöä, joka sisältyy IMOn yleiskokouksen 14 päivänä marraskuuta 1977 antamaan päätöslauselmaan A.373(X) sekä siihen myöhemmin tehtyjä muutoksia.

Lisäksi tässä määräyksessä noudatetaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 97 §:ssä ja aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevyydestä annetun valtioneuvoston asetuksen (508/2018, jäljempänä asetus) määritelmiä.

2 Pätevyyskirjan ja lisäpätevyydistodistuksen hakeminen

2.1 Yleistä

Pätevyyskirjaa tai lisäpätevyydistodistusta hakevan henkilön meripalvelu tai työkokemus tarkistetaan liikenneasioiden rekisteriin rekisteröityjen tietojen tai luotettavan selvityksen perusteella.

Yhdistettyyn lisäpätevyydistodistukseen voidaan merkitä kaikki ne asetuksen 56 - 64 §:ssä tarkoitettut lisäpätevyydet, joiden saamisen edellytykset henkilö täyttää. Asetuksen 65 - 73 ja 75 - 78 §:ssä tarkoitettut lisäpätevyydistodistukset annetaan kuitenkin erillisinä.

Lisäpätevyydistodistuksen myöntämisen ja uusimisen edellytyksenä olevan koulutuksen on oltava suoritettu hakemusta edeltävien viiden vuoden aikana. Kuitenkin toistaiseksi voimassa olevien lisäpätevyyksien osalta lisäpätevyydistodistus voidaan myöntää tätä vanhempienkin koulutustodistusten perusteella, jos koulutuksen sisällössä ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia koulutuksen suorittamisen jälkeen.

2.2 Yhdistetyn lisäpätevyydistodistuksen hakeminen

Uusi yhdistettyyn lisäpätevyydistodistukseen merkittävä lisäpätevyys voidaan myöntää seuraavien Liikenne- ja viestintäviraston tai sen edeltäjän hyväksymien koulutuksien perusteella:

- 1) alle 5 vuotta vanha täysimittainen hyväksytty peruskurssi;
- 2) STCW-yleissopimuksen vuoden 1995 muutosten mukainen tai uudempi hyväksytty täysimittainen peruskurssi, ja alle 5 vuotta vanha hyväksytty kertauskurssi; tai
- 3) ETA-valtion myöntämä lisäpätevyytödistus ja alle 5 vuotta vanha hyväksytty kertauskurssi.

3 Pätevyyskirjan tai lisäpätevyytödistuksen uusiminen

3.1 Uusiminen meripalvelun perusteella

Kun pätevyyskirjaa tai lisäpätevyytödistusta uusittaessa meripalvelu on yhtenä perusteena pätevyyskirjan tai lisäpätevyytödistuksen myöntämiselle, meripalvelun on oltava uusittavan pätevyyskirjan tai lisäpätevyytödistuksen kannalta tarkoituksenmukaista. Tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon merimiestoimen lisäksi muun muassa aluksen koko ja konetehto, alustyyppi ja aluksen ominaisuudet sekä liikennealue. Meripalvelua voidaan tapauskohtaisesti hyväksyä myös alukselta, jonka bruttovetoisuus on alle 500 tai konetehto alle 750 kW.

3.2 Uusiminen meripalvelua vastaavien tehtävien perusteella

Asetuksen 81 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisilla vastaavilla tehtävillä tarkoitetaan palvelua, joka voidaan hyväksyä meripalvelun sijasta. Edellytyksenä on, että vastaavat tehtävät ylläpitävät pätevyyskirjan mukaista ammattipätevyyttä.

Kun pätevyyskirjaa tai lisäpätevyytödistusta uusitaan meripalvelua vastaavien tehtävien perusteella, ammattipätevyyden säilymistä arvioitaessa otetaan huomioon, että vastaavien tehtävien perusteella uusittu pätevyyskirja tai lisäpätevyytödistus antaa henkilölle samat oikeudet toimia pätevyyskirjan tai lisäpätevyytödistuksen mukaisissa tehtävissä kuin meripalvelun perusteella uusittu pätevyyskirja tai lisäpätevyytödistus. Vastaavan palvelun on oltava tarkoituksenmukaista uusittavan pätevyyskirjan tai lisäpätevyytödistuksen kannalta.

Kun pätevyyskirjaa tai lisäpätevyytödistusta uusitaan öljynporauslautalla tai MODUlla suoritettuna palvelun perusteella, tämä palvelu katsotaan asetuksen 81 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaiseksi meripalvelua vastaavissa tehtävissä toimimiseksi, mikäli palvelu on haetun pätevyyskirjan tai lisäpätevyytödistuksen kannalta tarkoituksenmukaista.

MODUn siirtomatkat lasketaan meripalveluksi, jos ne on tehty MODUn omalla propulsiojärjestelmällä. Siirtomatkoista on esitettävä luotettava selvitys.

3.3 Uusiminen erityisen hyväksytyt kertauskoulutuksen perusteella

Asetuksen 81 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kansi- ja konepäällystön pätevyyskirja voidaan uusita erityisen hyväksytyt kertauskoulutuksen perusteella. Tällä koulutuksella tarkoitetaan STCW-säännösten A-I/11 säännön mukaista kertauskoulutusta.

Erityisen hyväksytyt kertauskoulutuksen tarkoituksena on päivittää pätevyyskirjan uusimista hakevan ammattipätevyys voimassa olevien vaatimusten mukaiseksi, riippumatta siitä, kuinka kauan pätevyyskirjan vanhentumisesta on kulunut.

3.4 Yhdistettyt lisäpätevyytödistuksen uusiminen

Yhdistettyt lisäpätevyytödistukseen merkitty määräaikainen lisäpätevyys voidaan uusita alle 5 vuotta vanhan hyväksytyt merenkulun koulutuksen järjestäjän antaman

hyväksytyt kertauskurssin perusteella. Eräiden lisäpätevyyksien uusimiseksi hyväksytään aluksella suoritettua koulutusta kohtien 8.1 -8.4 mukaisesti.

4 Muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman STCW-yleissopimuksen mukaisen pätevyyskirjan tai lisäpätevyydistodistuksen tunnustaminen

Haettaessa liikenteen palveluista annetun lain 110 §:ssä tarkoitettua kelpoisuustodistusta, on hakemukseen liitettävä muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antama pätevyyskirja, selvitys hakijan koulutuksesta, työkokemuksesta ja terveydentilasta sekä passivalokuva ja tarvittaessa todistus siitä, että henkilö tuntee Suomen merenkulkualan lainsäädännön siltä osin, kuin sillä on merkitystä toimen hoitamisen kannalta.

5 Kansimiehen koulutus

Kansimiehen koulutukseen on sisällytettävä:

- 1) pelastautumiskoulutusta, jossa käytetään aluksen omaa pelastamiseen tai pelastautumiseen tarkoitettua välineistöä ja jossa opitaan hengenpelastuslaitteiden sijainti, pelastusliivien ja -pukujen pukeminen, pelastusrenkaiden käyttö, pelastuslauttojen ja kelluntavälineiden käyttöönottoon tarvittavat valmistelutoimenpiteet, pyroteknisten hätämerkinantolaitteiden sijainti ja käyttöohjeet, ensiapuvälineiden sijainti, vedestä pelastaminen sekä matkustajien avustaminen ja kommunikatiivälineiden käyttö hätätilanteissa;
- 2) palonsammutuskoulutusta, jossa käytetään aluksen sammutusvälineitä ja jossa opitaan sammutuslaitteiden ja -välineiden sijainti ja käyttö, hätäpoistumistiet, konehuoneen sammutusjärjestelmän laukaiseminen, polttoainesäiliön pikasulkuventtiilin käyttö sekä ilmastoinnin ja palopeltien sulkeminen;
- 3) työturvallisuuskoulutusta, jossa opitaan aluksella työskennellessä käytettävät turvalliset työrutiinit, henkilönsuojaimet ja niiden käyttö sekä kelluntapukineiden käyttö etenkin kaiteiden ulkopuolella työskennellessä;
- 4) aluksen käsittelykoulutusta, jossa opitaan käsittelemään ja ohjaamaan alusta päällikön antamien ohjeiden mukaan sekä erikoistilanteissa myös itsenäisesti ohjaamaan alusta maamerkkien ja kompassin avulla, ohjaamaan alus laituriin sekä käynnistämään ja pysäyttämään aluksen koneisto; sekä
- 5) maissa annettavaa koulutusta, johon kuuluu veneilijöille tarkoitettu ensiapukoulutus tai vastaava koulutus sekä paloalan asiantuntijan järjestämä käytännön harjoitus käsiammuttimen ja sammutuspeitteen käyttämisestä palavien nesteiden sammuttamiseen. Jos kansimies on laiva-apteekin hoitaja, on hänellä oltava laiva-apteekista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (589/2015) 7 §:n 2 momentin mukainen koulutus.

Aluksen päällikön on annettava edellä 1-4 alakohdissa tarkoitettu koulutus ja todistus siitä, kun osaaminen on todettu. Alakohdassa 5 tarkoitettujen koulutusten käymisestä on oltava koulutuksen antajan todistus.

Kun kansimies siirtyy toiseen alukseen, työhön perehdyttämisen yhteydessä on käytävä läpi 1-4 alakohdissa mainitut asiat soveltuvin osin. Perehdyttäminen on dokumentoitava.

Määräyksen tämän kohdan mukainen kansimiehen koulutus korvaa aiempien säädösten mukaisen kansimiehen pätevyyskirjan.

6 Kalastusaluksella työskentelevän turvallisuuskoulutus

Liikenteen palveluista annetun lain 108 §:n 2 momentin mukaista kalastusaluksella työskentelevän turvallisuuskoulutusta voi antaa koulutuksen järjestäjä, jolla on oikeus järjestää kalatalouden perustutkintoon johtavaa koulutusta sekä merenkulun koulutuksen järjestäjä, jolla on oikeus järjestää merenkulkualan perustutkintoon johtavaa koulutusta.

Turvallisuuskoulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa on noudatettava STCW-F -yleissopimuksen III luvussa ja yleissopimuksen 2 liitteen 5 päätöslauselman liitteessä olevia suosituksia. Koulutuksessa voidaan ottaa huomioon koulutettavien voimassa olevat pätevyyskirjat sekä aiemmin hankittu koulutus ja osaaminen.

Koulutussuunnittelussa voidaan käyttää apuna soveltuvin osin IMO:n mallikurssia 1.33.

7 Yleinen ECDIS-koulutus ja tyyppikohtainen ECDIS-koulutus

Yleinen ECDIS-koulutus vaaditaan STCW-yleissopimuksen II ja VII lukujen mukaisesti sertifioidulta kansipäällystöltä. Koulutusta ei kuitenkaan vaadita henkilöltä, joka työskentelee sellaisella aluksella, jossa ei ole ECDIS-laitteistoa. Mikäli henkilö ei ole suorittanut yleistä ECDIS-koulutusta tai ei toimita todistusta suoritetusta ECDIS-koulutuksesta, pätevyyskirjaan merkitään tätä koskeva rajoitus.

STCW-yleissopimuksen liitteen I/14.1.5 säännössä ja ISM-säännösten 6.3 ja 6.5 säännössä vaaditaan, että laivanisäntä varmistaa, että päällikkö ja kansipäällystö perehdytetään aluksen laitteisiin, mukaan luettuna ECDIS (tyyppikohtainen koulutus). Perehdyttämisessä on otettava huomioon kiertokirjeen STCW.7/Circ.24/Rev.1 ohjeistus.

8 Lisäkoulutus ja lisäpätevydet

8.1 Kertauskoulutus hätätilanteiden peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyytodistuksen uusimiseksi

Osa asetuksen 87 §:ssä mainitusta kertauskoulutuksesta voidaan suorittaa aluksella. Seuraavat osat voidaan suorittaa aluksella:

Pelastautumiskoulutus (STCW-säännösten A-VI/1-1 sääntö):

- 1) pelastusliivien pukeminen;
- 2) aluksesta pelastusveneeseen tai -lauttaan kiipeäminen pelastusliivit yllä;
- 3) alustavat toimet pelastusveneeseen siirtymisessä;
- 4) ajoankkurin käyttö;
- 5) pelastusveneeseen tai -lautan varusteiden käyttö;
- 6) paikannuslaitteiden käyttö, mukaan lukien radiolaitteet;

Miehistön palokoulutus (STCW-säännösten A-VI/1-2 sääntö):

- 1) paineilmahengityslaitteiden käyttö;
- 2) pelastaminen savun täyttämästä tilasta paineilmahengityslaitteet yllä ja käytettäessä savunmuodostuslaitteistoa.

Aluksella suoritetusta koulutuksesta on oltava aluksen päällikön tai laivanisännän antama todistus. Koulutus voidaan hyväksyä osana lisäpätevyydistodistuksen uusimiseksi vaadittavaa kertauskoulutusta, jos henkilöllä on sen lisäksi vähintään 12 kuukautta meripalvelua viimeisen viiden vuoden aikana.

Muut STCW-säännöstyössä edellytetyt pelastautumis- ja palokoulutuksen osat tulee suorittaa maissa, hyväksytyyn koulutuksen järjestäjän johdolla ja valvonnassa.

8.1.1 Kertauskoulutuksen korvaava koe

Asetuksen 87 §:ssä tarkoitettu kertauskoulutuksen korvaava koe on suoritettava maissa, hyväksytyyn koulutuksen järjestäjän johdolla ja valvonnassa.

8.2 Kertauskoulutus pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen lisäpätevyydistodistuksen uusimiseksi

Osa asetuksen 88 §:ssä mainitusta kertauskoulutuksesta voidaan suorittaa aluksella (STCW-säännösten A-VI/2-1 sääntö). Seuraavat osat voidaan suorittaa aluksella:

- 1) johtaminen pelastuslautan tai pelastusveneeseen vesillelaskun aikana ja sen jälkeen:
  - a) pelastuslautan tai pelastusveneeseen henkilömäärää koskevien merkintöjen tulkitseminen;
  - b) oikeiden käskyjen antaminen koskien pelastuslautan tai pelastusveneeseen vesillelaskua, siihen nousemista, aluksen sivulta poistumista, henkilöistä huolehtimista ja veneestä tai lautasta poistumista;
  - c) pelastuslautan tai pelastusveneeseen vesillelaskun valmistelut ja turvallinen vesillelasku sekä nopea aluksen sivulta poistuminen;
  - d) pelastusveneeseen tai pelastuslautan turvallinen nostaminen vedestä;
- 2) pelastuneista ja pelastusveneestä tai pelastuslautasta huolehtiminen aluksen jättämisen jälkeen:
  - a) pelastusveneeseen soutaminen ja ohjaaminen sekä kompassin avulla ohjaaminen;
  - b) pelastusveneeseen ja pelastuslautan varusteiden käyttäminen, lukuun ottamatta pyroteknisiä hätämerkinantolaitteita;
  - c) paikannuslaitteiden toimintaan saattaminen;
- 3) paikanmäärityslaitteiden käyttö, mukaan lukien kommunikaatio- ja merkinantovälineistö:
  - a) pelastuslautan tai pelastusveneeseen kannettavien radiolaitteiden käyttö;
- 4) ensiavun antaminen pelastuneille.

Aluksella suoritetusta koulutuksesta on oltava aluksen päällikön tai laivanisännän antama todistus. Koulutus voidaan hyväksyä osana lisäpätevyystodistuksen uusimiseksi vaadittavaa kertauskoulutusta, jos henkilöllä on sen lisäksi vähintään 12 kuukautta meripalvelua viimeisen viiden vuoden aikana.

Muut STCW-säännöstössä edellytetyt pelastuslautta- ja pelastusvenemiehen koulutuksen osat on suoritettava maissa, hyväksytyin koulutuksen järjestäjän johdolla ja valvonnassa.

8.2.1 Kertauskoulutuksen korvaava koe

Asetuksen 88 §:ssä tarkoitettu kertauskoulutuksen korvaava koe on suoritettava maissa, hyväksytyin koulutuksen järjestäjän johdolla ja valvonnassa.

8.3 Kertauskoulutus nopean valmiusveneen kuljettajan lisäpätevyystodistuksen uusimiseksi

Osa asetuksen 89 §:ssä mainitusta kertauskoulutuksesta voidaan suorittaa aluksella (STCW-säännöstön A-VI/2-2 sääntö). Seuraavat osat voidaan suorittaa aluksella:

Johtaminen nopean valmiusveneen laskemisen aikana ja sen jälkeen:

- 1) nopean valmiusveneen turvallinen vesillelasku ja vedestä nostaminen;
- 2) nopean valmiusveneen käsittely vallitsevissa sääolosuhteissa ja vallitsevassa merenkäynnissä;
- 3) kommunikaatio ja merkinantovälineistön käyttö nopean valmiusveneen, aluksen ja helikopterin välillä;
- 4) hätävälineistön käyttö;
- 5) etsintäkuvion ajaminen, ottaen huomioon ympäristötekijät.

Aluksella suoritetusta koulutuksesta on oltava aluksen päällikön tai laivanisännän antama todistus. Koulutus voidaan hyväksyä osana lisäpätevyystodistuksen uusimiseksi vaadittavaa kertauskoulutusta, jos henkilöllä on sen lisäksi vähintään 12 kuukautta meripalvelua viimeisen viiden vuoden aikana.

Muut STCW-säännöstössä edellytetyt nopean valmiusveneen kuljettajan koulutuksen osat on suoritettava maissa, hyväksytyin koulutuksen järjestäjän johdolla ja valvonnassa.

8.3.1 Kertauskoulutuksen korvaava koe

Asetuksen 89 §:ssä tarkoitettu kertauskoulutuksen korvaava koe on suoritettava maissa, hyväksytyin koulutuksen järjestäjän johdolla ja valvonnassa.

8.4 Kertauskoulutus päällystön palokoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen uusimiseksi

Osa asetuksen 90 §:ssä mainitusta kertauskoulutuksesta voidaan suorittaa aluksella (STCW-säännöstön A-VI/3 sääntö). Seuraavat osat voidaan suorittaa aluksella:

Palonsammutuksen johtaminen aluksella:

- 1) palonsammutuksen menetelmät merellä ja satamassa, ottaen erityisesti huomioon organisaatio, taktiikat ja johtaminen;

- 2) kommunikaatio ja koordinointi palonsammutuksen aikana;
- 3) tuuletuksen hallinta, mukaan lukien savunpoisto;
- 4) polttoaine- ja sähköjärjestelmien hallinta;
- 5) vaarat palonsammutuksessa (kuivatislaus, kemialliset reaktiot, kattiloiden savuhormit, syttymiset);
- 6) paloon varautuminen ja eri aineiden säilytykseen ja käsittelyyn liittyvät vaarat;
- 7) loukkaantuneista henkilöistä huolehtiminen;
- 8) koordinoitimenetelmät maista tulleiden palomiesten kanssa.

Aluksella suoritetusta koulutuksesta on oltava aluksen päällikön tai laivanisännän antama todistus. Koulutus voidaan hyväksyä osana lisäpätevyytödistuksen uusimiseksi vaadittavaa kertauskoulutusta, jos henkilöllä on sen lisäksi vähintään 12 kuukautta meripalvelua viimeisen viiden vuoden aikana.

Muut STCW-säännöstössä edellytetyt päällystön palokoulutuksen osat on suoritettava maissa, hyväksytyt koulutuksen järjestäjän johdolla ja valvonnassa.

8.4.1 Kertauskoulutuksen korvaava koe

Asetuksen 90 §:ssä tarkoitettu kertauskoulutuksen korvaava koe on suoritettava maissa, hyväksytyt koulutuksen järjestäjän johdolla ja valvonnassa.

8.5 Säiliöaluksen, IGF-aluksen ja polaarialueella liikennöivän aluksen laivaväen lisäpätevyydet

8.5.1 Yleistä

Asetuksen 13 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin öljy- ja kemikaalisäiliöaluksen lastinkäsittelyyn liittyviin tehtäviin sisältyvät myös sellaiset tehtävät, jotka liittyvät lastinkäsittelylaitteisiin.

8.5.2 IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyytödistuksen hakeminen

Asetuksen 71 §:n 2 momentissa 1 kohdassa tarkoitetut polttoainetäydennykset tai lastitoimintojen johtamiset on todistettava laivanisännän antamalla todistuksella. Todistuksesta on käytävä ilmi ainakin merenkulkijan henkilötiedot ja toimi aluksella sekä aluksen nimi, polttoainetäydennyksen tai lastitoimintojen johtamisen päivämäärä ja satama, jossa toiminto suoritettiin.

8.5.3 Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäpätevyytödistuksen hakeminen

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäpätevyksiin vaadittava meripalvelu on todistettava laivanisännän antamalla todistuksella. Todistuksesta on käytävä ilmi ainakin merenkulkijan henkilötiedot ja toimi aluksella sekä aluksen nimi ja tunnuskirjaimet, polaarialueella vietetty aika kokonaisina päivinä, polaarialueelle saapumisen ja poistumisen tarkka paikka ja päivämäärä.

Polaarialueen meripalvelun korvaava meripalvelu on todistettava laivanisännän antamalla todistuksella. Todistuksesta on käytävä ilmi ainakin merenkulkijan henkilötiedot ja toimi aluksella sekä aluksen nimi ja tunnuskirjaimet, asetuksen 74 §:ssä tarkoitetulla alueella vietetty aika kokonaisina päivinä, saapumisen ja poistumisen tarkka

paikka ja päivämäärä sekä kyseisessä pykälässä tarkoitettujen muiden ehtojen täyttyminen.

- 8.5.4 Säiliöaluksen, IGF-aluksen ja polaarialueella liikennöivän aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyytödistuksen hakeminen ETA-valtiossa annetun lisäpätevyytödistuksen perusteella

Säiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettavan lisäpätevyytödistuksen myöntämisen yhtenä edellytyksenä oleva säiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta myönnetty lisäpätevyytödistus voi olla ETA-valtion myöntämä.

IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyytödistuksen myöntämisen yhtenä edellytyksenä oleva IGF-aluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettava lisäpätevyytödistus tai kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta tai lastitoimintojen hoitamisesta annettu lisäpätevyytödistus voi olla ETA-valtion myöntämä.

Polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyytödistuksen myöntämisen yhtenä edellytyksenä olevan polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön peruskoulutuksesta annettavan lisäpätevyyden myöntämisen edellytysten täyttyminen voidaan osoittaa myös ETA-valtion myöntämällä polaarialueella liikennöivän aluksen kansipäällystön peruskoulutuksesta annetulla lisäpätevyytödistuksella.

8.6 Kansainvälisen liikenteen suurnopeusaluksen laivaväen koulutus ja päällystön lisäpätevyytödistus

- 8.6.1 Yleistä

Asetuksen 75 §:ssä tarkoitetun suurnopeusaluksen päällystön lisäpätevyytödistuksen saamiseksi vaadittava suurnopeusalussäännöstön 18 luvun mukainen koulutus on järjestettävä ottaen huomioon aluksen tyyppi, ominaisuudet ja käytettävät reitit. Koulutukseen on sisällytettävä tämän määräyksen 8.6.2 kohdan 1–12 alakohtien osa-alueet. Muun laivaväen kuin päällystön koulutukseen on sisällytettävä vähintään 8.6.2 kohdan 6–12 alakohtien osa-alueet. Koulutus on järjestettävä aluksella laivanisännän toimesta.

Suurnopeusaluksen päällystön lisäpätevyytödistus on aluskohtainen ja voimassa vain lisäpätevyytödistukseen merkityllä reitillä tai reiteillä. Samalla reitillä liikennöivästä sisaraluksesta voidaan hakemuksesta tehdä merkintä samaan lisäpätevyytödistukseen.

- 8.6.2 Suurnopeusaluksen laivaväen koulutus

Suurnopeusaluksen laivaväen koulutuksessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- 1) aluksen propulsio- ja valvontajärjestelmät, mukaan lukien kommunikaatio- ja navigointilaitteisto, ohjailu- ja sähköjärjestelmät, hydrauliset ja pneumaattiset järjestelmät sekä pilssi- ja palopumput;
- 2) valvonta-, propulsio- ja ohjailujärjestelmien häiriötilanteet ja oikea toiminta häiriötilanteissa;
- 3) aluksen ohjailuominaisuudet ja liikennöintiä rajoittavat olosuhteet;
- 4) kommunikaatio komentosillalla sekä navigointimenetelmät;
- 5) ehjän ja vaurioituneen aluksen vakavuus ja aluksen selviytyminen vaurioituneena;

- 6) hengenpelastuslaitteiden sijainti ja käyttö, mukaan lukien pelastusveneiden ja -lauttojen varustus;
- 7) poistumisteiden sijainti ja käyttö sekä matkustajien evakuointi;
- 8) palontorjunta- ja sammutusvälineiden sijainti ja käyttö tulipalotilanteessa;
- 9) vauriontorjuntavälineiden sijainti ja käyttö, mukaan lukien vesitiiviit ovet sekä pilsipumput;
- 10) lastin ja ajoneuvojen ahtaus ja kiinnitys;
- 11) kommunikointi ja matkustajien opastaminen hätätilanteessa;
- 12) harjoitusoppaan sisältämät muut asiat.

8.7 Kansainvälisen liikenteen dynaamisesti kannatellun aluksen laivaväen koulutus ja päällystön lisäpätevyytodistus

8.7.1 Yleistä

Asetuksen 76 §:ssä tarkoitetun dynaamisesti kannatellun aluksen päällystön lisäpätevyytodistuksen saamiseksi vaadittava DSC-säännösten 17 luvun mukainen koulutus on järjestettävä ottaen huomioon aluksen tyyppi ja ominaisuudet sekä käytettävät reitit. Koulutukseen on sisällytettävä tämän määräyksen 8.7.2 kohdan 1-12 alakohtien osa-alueet. Muun laivaväen kuin päällystön koulutuksessa on käytävä läpi vähintään 8.7.2 kohdan 6–12 alakohtien osa-alueet. Koulutus on järjestettävä aluksella laivanisännän toimesta.

Dynaamisesti kannatellun aluksen päällystön lisäpätevyytodistus on aluskohtainen ja voimassa vain lisäpätevyytodistukseen merkityllä reitillä tai reiteillä. Samalla reitillä liikennöivästä sisaraluksesta voidaan hakemuksesta tehdä merkintä samaan lisäpätevyytodistukseen.

8.7.2 Dynaamisesti kannatellun aluksen laivaväen koulutus

Dynaamisesti kannatellun aluksen laivaväen koulutuksessa on otettava huomioon seuraavat asiat:

- 1) aluksen propulsio- ja valvontajärjestelmät, mukaan lukien kommunikaatio- ja navigointilaitteisto, ohjailu- ja sähköjärjestelmät, hydrauliset ja pneumaattiset järjestelmät sekä pilssi- ja palopumput;
- 2) valvonta-, propulsio- ja ohjailujärjestelmien häiriötilanteet ja oikea toiminta häiriötilanteissa;
- 3) aluksen ohjailuominaisuudet ja liikennöintiä rajoittavat olosuhteet;
- 4) kommunikaatio komentosillalla sekä navigointimenetelmät;
- 5) ehjän ja vaurioituneen aluksen vakavuus ja aluksen selviytyminen vaurioituneena;
- 6) hengenpelastuslaitteiden sijainti ja käyttö, mukaan lukien pelastusveneiden ja -lauttojen varustus;
- 7) poistumisteiden sijainti ja käyttö sekä matkustajien evakuointi;
- 8) palontorjunta- ja sammutusvälineiden sijainti ja käyttö tulipalotilanteessa;

- 9) vauriontorjuntavälineiden sijainti ja käyttö, mukaan lukien vesitiiviit ovet sekä pilsipumput;
- 10) lastin ja ajoneuvojen ahtaus ja kiinnitys;
- 11) kommunikointi ja matkustajien opastaminen hätätilanteessa;
- 12) harjoitusoppaan sisältämät muut asiat.

9 Siirtymäkauden järjestelyt

9.1 Lähiliikenteen päällikkökirja

Asetuksen 26 §:n mukaisen lähiliikenteen päällikkökirjan voi ilman STCW-säännösten A-II/3 säännön mukaista päällikön koulutusta saada henkilö, jolla on aluksen miehistyksestä, laivaväen pätevydestä ja vahdinpidosta annetun asetuksen (1256/1997) tai aluksen miehistyksestä ja laivaväen pätevydestä annettujen valtioneuvoston asetusten (1797/2009 ja 166/2013) nojalla annettu vahtiperämiehenkirja ja joka on toiminut päällikkönä vähintään 12 kuukautta ennen 1 päivää tammikuuta 2017 aluksessa, jossa vaatimuksena päällikön toimeen on ollut vähintään vahtiperämiehenkirja.

9.2 Rajoitettu yliperämiehenkirja

STCW-yleissopimuksen II/2.3 säännön mukaisen rajoitetun yliperämiehenkirjan (yliperämies/ päällikkö) voi saada henkilö, jolla on määräyksen 9.1 kohdassa mainittujen asetusten nojalla annettu vahtiperämiehenkirja, jos henkilöllä on lisäksi:

- 1) meripalvelua päällikkönä vähintään 12 kuukautta ennen 1 päivää tammikuuta 2017 aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, ja vaatimuksena päällikön toimeen on ollut vähintään vahtiperämiehenkirja;
- 2) meripalvelua päällikkönä vähintään 12 kuukautta ennen 1 päivää tammikuuta 2017 aluksessa, jonka bruttovetoisuus on alle 500, jos alus on ollut kaukoliikenteessä, ja vaatimuksena päällikön toimeen on ollut vähintään vahtiperämiehenkirja; tai
- 3) meripalvelua, joka koostuu edellä alakohdissa 1 ja 2 mainitusta meripalvelusta, yhteensä 12 kuukautta ennen 1 päivää tammikuuta 2017.

Rajoitettu yliperämiehenkirja rajoitetaan lähiliikenteen alukseen, jonka bruttovetoisuus on alle 3000 ja kaukoliikenteen alukseen, jonka bruttovetoisuus on alle 500.

9.3 Konepäällikönkirja alle 3000 kW:n konetehon aluksiin

Asetuksen 38 §:n mukaisen alle 3000 kW:n konetehon aluksia varten tarkoitetun konepäällikönkirjan voi ilman STCW-säännösten III/3 säännön mukaista koulutusta saada henkilö, jolla on määräyksen 9.1 kohdassa mainittujen asetusten nojalla annettu vahtikonemestarin kirja, ja joka on toiminut konepäällikkönä vähintään 12 kuukautta ennen 1 päivää tammikuuta 2017 aluksessa, jonka koneteho on vähintään 750 kW ja jossa vaatimuksena konepäällikön toimeen on ollut vähintään vahtikonemestarin kirja.

10 Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan 15. päivänä heinäkuuta 2020.

Helsingissä 1. päivänä heinäkuuta 2020

Kirsi Karlamaa

Pääjohtaja

Pietari Pentinsaari

Johtaja